

1. **Merkezi Kayıt Kuruluşu sermayesindeki Borsa İstanbul A.Ş.'nin payı en fazla yüzde kaçtır?**
  - A) %10
  - B) %15
  - C) %25
  - D) %50
  - E) %75
2. **İhraççı hesabı ile ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?**
  - A) Bilinmeyen katılımcı hesabı kaydı dönüştürme aşamasında, hak sahiplerinin ihraççı tarafından bilinmemesi durumunda, bu nitelikteki payların toplu olarak izlenmesi amacı ile oluşturulur
  - B) İhraççı hesabı, tüm sermaye piyasası araçları için açılır
  - C) Ortak hesabı, ihraççı tarafından münferiden pay sahipleri için, MKK tarafından belirlenen bilgilerin SPK'ya iletilmesi ile açılır
  - D) İhraççı hesabı, ortak hesabı ve bilinmeyen ortak hesabından oluşur
  - E) İhraççının yatırım fonu kurucusu olması halinde ihraççı hesabı sadece bilinmeyen katılımcı hesabından oluşur
3. **Bedelli ve bedelsiz sermaye artırımı süreci ile ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?**
  - A) İhraççılar izahnamenin veya ihraç belgesinin onayını izleyen iş günü sonuna kadar, kaydi sermaye piyasası araçlarına ilişkin MKK tarafından belirlenen bilgileri MKK'ya bildirirler
  - B) Süresi içerisinde kullanılmayan yeni pay alma hakları, sürenin sonunda hesaplardan silinir
  - C) Borsa dışında yapılan satışlarda, satılan pay tutarları ve alıcıların kayıt yapılmasını istedikleri yatırım hesabı bilgileri, satışın yapıldığı günden itibaren üç iş günü sonuna kadar ihraççı veya ihraca aracılık eden üye tarafından MKK'ya bildirilir
  - D) Yeni pay alma bedelinin yatırılması üzerine ilgili üyelerin MKS'den bildirimleri ile ilgili yeni pay alma hakları hesaplardan silinir
  - E) Bedelli sermaye artırımı işlemlerinde öncelikle yeni pay alma hakları bu oldukları hesaplara kaydedilir
4. **Türev Araçların takas işlemleri süresi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?**
  - A) Hesap güncelleme işlemi son saati 18:30'dur
  - B) Nemalandırma son saati 16:30'dur
  - C) Döviz teminat çekme son saati 17:30'dur
  - D) Çoklu hesaplara ait pozisyonların bildirilmesi saati 16:30'dur
  - E) Fiziki teslimat son saati 16:30'dur
5. **Vadeli işlem ve opsiyon borsasında teminat kompozisyon oranları ile ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?**
  - A) Türk lirası başlangıç teminatı kompozisyon sınırı en az %50'dir
  - B) Döviz başlangıç teminatı kompozisyon sınırı en fazla %25'dir
  - C) Hisse yoğun yatırım fonu başlangıç teminatı kompozisyon sınırı en fazla %25'dir
  - D) Devlet iç borçlanma senedi başlangıç teminatı kompozisyon sınırı en fazla %50'dir
  - E) Pay başlangıç teminatı kompozisyon sınırı en fazla %25'dir
6. **Pay piyasası takas sürecinde aşağıdaki işlemlerden hangisi T+1 gününde gerçekleştirilmez?**
  - A) Borsa sözleşmelerinde, müşteri numarası ve acenta fon kodu alanlarında hata olması durumunda aracı kurumlar, T+1 günü Borsa İstanbul'a sözleşme düzeltmesi gönderirler
  - B) Düzeltme yapılmamış hatalı müşterilere ait takas işlemleri için, MKK sisteminde Aracı Kuruluş Hatalı Portföy İşlem Hesabı (AKHATAP) kullanılır
  - C) Aracı kurumun belirlediği önceliğe göre alacaklı müşterilere ve Takasbank Takas Havuz hesabına (TBTAH) aktarım yapılır
  - D) T+1 günü ikinci seans sonunda Borsa İstanbul'dan alınan düzeltilmiş sözleşme bilgileri ile Takasbank sisteminde yeniden netleştirme yapılır ve MKK sistemine aktarılır
  - E) Düzeltilmiş takas kayıtları üye ekranlarında listeleri

7. Merkezi Karşı Taraf Üyeliği ile ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) MKT hizmetinin sürekliliğini teminen gerekli bilgi işlem, risk yönetimi, iç kontrol ve iç denetim mekanizmalarının bir bağımsız denetim kuruluşu aracılığıyla oluşturulmuş ve işler hale getirilmiş olması gerekir
- B) İçeriği Takasbank tarafından belirlenen MKT hizmetine ilişkin sözleşme ve/veya taahhünamelerin imzalanarak Takasbank'a ibraz edilmiş olması gerekir
- C) Takasbank MTK Yönetmeliği hükümleri uyarınca Takasbank'a üye olunması gerekir
- D) Mali bünyesinin MKT hizmetlerine taraf olduğu piyasa veya sermaye piyasası araçlarına ilişkin Takasbank'a karşı taahhütlerini yerine getirebilecek düzeyde olması gerekir.
- E) MKT hizmetlerine taraf olabilmek için Takasbank tarafından piyasa veya sermaye piyasası aracı bazında belirlenecek asgari öz sermayeye sahip olunması gerekir

8. Aşağıdakilerden hangisi Takasbank üyelerinin üyeliklerinin askıya alınmasını gerektiren bir durum değildir?

- A) Takas işlemlerinde, takas sisteminin güvenli ve kesintisiz işlenmesini tehlikeye düşürecek önemli nitelikte risklerinin bulunması
- B) Bir takvim yılı içerisinde üçten fazla uyarı cezası alınması
- C) Takasbank tarafından alınan önlemlerin yerine getirilmemesi
- D) Garanti fonu katkı paylarının ve işlem teminatlarının yükseltilmesi veya tamamlanması gereken durumlarda, garanti fonu katkı paylarının ve teminatların Takasbank tarafından belirlenen süre içerisinde yükseltilmemesi
- E) Takasbank MTK Yönetmeliği'nde yer alan yükümlülüklerin yerine getirilmesinde ve Takasbank tarafından belirlenen ilke ve kurallara uymada kayıtsız kalınması

9. Aşağıdakilerden hangisi Merkezi Karşı Taraf üyelerinin Takasbank'a verecekleri teminatlar arasında yer almaz?

- A) Yatırım fonu katılma belgesi
- B) Devlet iç borçlanma senedi
- C) Nakit
- D) Varlığa dayalı menkul kıymet
- E) Teminat mektubu

10. Portföy saklama kuruluşları tarafından belirlenen önemli nitelikte aykırılıkların bildirim yeri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Portföy yönetim şirketi ve yönetim kurulu
- B) Kollektif yatırım ortaklıkları, sermaye piyasası kurulu ve portföy yönetim şirketleri
- C) Portföy yatırım kuruluşları, sermaye piyasası kurulu ve merkezi kayıt kuruluşu
- D) Sermaye piyasası kurulu, yatırım ortaklıkları ve bireysel emeklilik şirketleri
- E) Yatırım ortaklıkları, portföy yönetim şirketleri ve sermaye piyasası kurulu

11. Aşağıdakilerden hangisi pay piyasasında gerçekleştirilecek olan takas işlemi prensipleri arasında yer almaz?

- A) Kaydi takas prensibi
- B) Brüt takas prensibi
- C) Teslim karşılığı ödeme prensibi
- D) Netleştirme prensibi
- E) Merkezi takas prensibi

12. Zincirleme repo işleminde ikinci repo işleminin vadesi ile birinci repo işlemi vadesi arasındaki süre en az kaç gün olmalıdır?

- A) 1 gün
- B) 2 gün
- C) 3 gün
- D) 4 gün
- E) 5 gün

13. Takasbank'ın Merkezi Karşı Taraf üyelerinden alacakları teminatlar ile ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) MKT üyeleri, kendileri veya müşterileri adına aldıkları pozisyonlar için Takasbank tarafından kullanılan ve ilgili piyasa yönergeleriyle belirlenen yöntemler çerçevesinde hesaplanan tutarda teminatı Takasbank tarafından belirlenen hesap ve/veya hesaplara yatırmak zorundadırlar
- B) Teminata kabul edilen varlıklardan doğan haklar teminatı verene aittir ve bu haklar dolayısıyla oluşan değer değişimlerinin ivedilikle hesaplara yansıtılması esastır
- C) MKT üyesine bağlı müşteri hesaplarındaki teminat açıklarının tamamlanmasından ilgili MKT üyesi ile birlikte Takasbank sorumludur
- D) Takasbank tarafından MKT hizmeti verilen piyasalarda alınan teminatlar Takasbank'ın varlıklarından ayrı olarak izlenir
- E) Takasbank, hesaplarda tutulan nakit Türk Lirası teminatların zorunlu karşılık olarak tesis edilecek kısmı düşüldükten sonra kalan tutarını, mümkün olan en iyi koşullarla nemalandırır

14. Aşağıdaki borçlanma araçları Takasbank Depo Hesapları'ndan hangisi "Menkul Kıymet Kredisi Teminat Deposu" hesabıdır?

- A) 112
B) 011
C) 1104
D) 002
E) 070K

15. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası (VİOP)'nda genel merkezi karşı taraf üyeleri ile doğrudan merkezi karşı taraf üyelerinin yatıracakları üyelik teminatı tutarı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Genel MKT üyeleri 100.000TL ve doğrudan MKT üyeleri 200.000TL teminat yatırmaktadır
- B) Genel MKT üyeleri 1.000TL ve doğrudan MKT üyeleri 10.000TL teminat yatırmaktadır
- C) Genel MKT üyeleri 300.000TL ve doğrudan MKT üyeleri 5.000TL teminat yatırmaktadır
- D) Genel MKT üyeleri 20.000TL ve doğrudan MKT üyeleri 40.000TL teminat yatırmaktadır
- E) Genel MKT üyeleri 10.000TL ve doğrudan MKT üyeleri 5.000TL teminat yatırmaktadır

16. Aynı dayanak varlığa bağlı tüm sözleşmeler için piyasadaki açık pozisyon toplamının karşılık gelebileceği azami dayanak varlık sayısını gösteren limit aşağıdakilerden hangisidir?

- A) dayanak varlık pozisyon limiti
B) Piyasa bazında pozisyon limiti
C) Azami varlık pozisyon limiti
D) Sicil bazında pozisyon limiti
E) Üye bazında pozisyon limiti

17. Aşağıdakilerden hangisi Takasbank'ın teminatlandırma yönteminde izlenecek adımlar arasında yer almaz?

- A) Ürün grupları arası risk analizi
B) Bulunması gereken teminatın hesaplanması
C) SPAN risk değerinin hesaplanması
D) Ürün grubu risk analizi
E) Teminatların takasbanka aktarımının yapılması

18. Aşağıdakilerden hangisi Merkezi Kayıt Kuruluşu üye sınıfları kapsamında yer almaz?

- A) Kollektif yatırım kuruluşları
B) Merkezi takas kuruluşları
C) Yabancı merkez saklama kuruluşları
D) Yatırım kuruluşları
E) Merkez bankası

19. Aşağıdakilerden hangisi Sermaye Piyasası Kurulu tarafından kaydedilmesine karar verilen sermaye piyasası araçları arasında yer almaz?

- A) Bono
- B) Rüçhan hakkı
- C) Geçici makbuz
- D) Temettü hakkı
- E) Varlığa dayalı menkul kıymet

20. Merkezi Takas Kuruluşları ile ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) MTK'lar, yaptığı incelemelerde kendi kurallarının ağır ihmâli ve kasıtlı ihlâl edilmesi hâlinde SPK'ya bildirimde bulunmaları gerekir
- B) MTK'lar, iş ve işlemleri ile ilgili olarak gerekli gördükleri hususlarda üyelerinden bilgi, belge istemek ve inceleme yapmak, kendi nezdinde gerçekleştirilen işlemlerin güvenliğini teminen üyelerinin mali durumunu ölçmek, izlemek ve bu faaliyetleri esnasında tespit edilen takas işlemlerine ilişkin mevzuata aykırılıklarla ilgili olarak kendi yetkisinde olanlar hakkında yaptırım uygulamakla görevli ve yetkilidirler
- C) MTK'lar, uygulamakta oldukları risk yönetim sisteminin içeriğinde veya kullanılan risk hesaplama yöntemlerinde önemli bir değişiklik yapılması gerekliliğinin ortaya çıkması halinde ve her hâlükârda 3 ayda bir SPK'ya bildirimde bulunmaları gerekir
- D) MTK'lar, kendi bünyelerinde takas ve buna bağlı işlemleri gerçekleştiren üyelerin iş ve işlemlerinin MTK kurallarına uyumunu düzenli ve etkin olarak izler, takas işlemlerinin kesintisiz sürmesi için gerekli önlemleri alır ve bu konulardaki usul ve esasları belirler
- E) MTK'ların üyelerinden bilgi, belge isteme ve inceleme yapma yetkisi mevcuttur

21. Aşağıdakilerden hangisi Takasbank'ın takas sisteminin unsurları arasında yer almaz?

- A) Saklama
- B) Sistem denetimi
- C) Teminat yönetimi
- D) Diğer sistemler
- E) Transfer

22. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda garanti fonundaki nakit katkı paylarının nemalandırılması işlemi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) 15:20'den sonra Takasbank'a yatırılan nakit katkı payları nemalandırılmaz
- B) Biriken nema tutarı günlük olarak, tam iş günlerinde saat 15:20'e kadar çekilebilir
- C) Nemalandırma işlemleri saat 15:30'taki üye hesap bakiyeleri üzerinden yapılır
- D) Nemalandırma işlemi, Takasbank limitleri dâhilinde yapılır
- E) Biriken nema tutarı günlük olarak, yarım iş günlerinde ise 11:40'a kadar çekilebilir

23. Devlet İç Borçlanma Senetleri işlemleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) DİBS anapara ve faiz ödemesi işlemlerinde ödemenin yapılacağı gün, EMKT sisteminin kapanması sonrasında TCMB tarafından gönderilen mesajların alınmasıyla ödeme yapılacak DİBS hareketsizleştirilir
- B) DİBS anapara ve faiz ödemelerinde, MKK, üye bazında saklama bakiyesi bilgilerini TCMB'ye iletir
- C) Ödenecek kıymetlerin MKK sistemindeki bakiyeleri, TCMB'ye yapılan bildirim takiben itfa günü ödeme işlemi başlamadan önce silinir
- D) Bakiyelere tekabül eden ödeme tutarları TCMB tarafından ilgili üye hesaplarına aktarılır
- E) EFT üyesi olmayan MKK üyelerine ait tutarlar ise TCMB tarafından MKK'nın muhabir bankasına (Takasbank) aktarılır

24. Takasbank alacaklarının dağıtılması ile ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Üyelerin piyasada gerçekleştirdikleri işlemler nedeniyle oluşan takas alacakları, Takasbank tarafından üyelerin ilgili hesaplarına aktarılmak suretiyle ödenir
- B) Üyenin takas alacağını alabilmesi için, takas yükümlülüğünü yerine getirmiş olması gerekir
- C) Alacak dağıtım işlemleri, alacakların takas saati dikkate alınarak gerçekleştirilir
- D) Blokeli alacaklar, borç kapatma saati dikkate alınarak serbestleştirilir
- E) Yükümlülüğü bulunmayan üyelerin alacakları takas havuzunda yeterli bakiye bulunması halinde ödenir

25. Aşağıdakilerden hangisi olağanüstü durumlarda Takasbank tarafından alınacak tedbirler arasında yer almaz?

- A) İşlem ve pozisyon limitlerini değiştirmek
- B) Teminat çekilmesini belirli süreler ve miktarlar ile geçici olarak sınırlamak
- C) İlave teminat talep etmek
- D) Risk hesaplama yöntem ve parametrelerini üyelere zorunlu tutmak
- E) Pozisyonların kapatılmasını istemek

Takas, Saklama ve Operasyon İşlemleri

Deneme Sınavı II

Cevap Anahtarı

1	D
2	A
3	C
4	E
5	B
6	C
7	A
8	E
9	D
10	E
11	B
12	A
13	C
14	D
15	E
16	B
17	E
18	A
19	D
20	C
21	B
22	E
23	A
24	C
25	D